

Beschikking, houdende ontheffing voor het beroepsmatig uitvoeren van vluchten met de onbemande luchtvaartuigsystemen Falcon 8 en Mavinci Sirius zonder BVL, geluidscertificaat en BVB door Cyberhawk Innovations (bedrijfsontheffing UAS Cyberhawk Innovations)

6 mei 2014
Nr. ILT-2014/27194

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

Handelende in overeenstemming met de Minister van Defensie;

Gelezen het verzoek van Cyberhawk Innovations, ontvangen op 14 april 2014, contactpersoon Malcolm Connolly, e-mail: malcolm@thecyberhawk.com;

Gezien het gegeven dat:

- het verboden is om beroepsmatig deel te nemen aan het luchtverkeer met een licht onbemand luchtvaartuig, tenzij hiervoor ontheffing is verleend;
- lichte onbemande luchtvaartuigen volgens artikel 20 van het Luchtverkeersreglement voorrang moeten verlenen aan al het andere luchtverkeer; dat dit mogelijk is door binnen zichtafstand van de piloot te blijven en naast de piloot nog een waarnemer te verplichten;
- uitvoerende regelgeving in ontwikkeling is en internationaal overeenstemming bestaat over de uitgangspunten voor beroepsmatig gebruik van lichte onbemande luchtvaartuigen op veilige afstand van mensenmenigten en gebouwen;
- de piloten van Cyberhawk Innovations beschikken over een door EuroUSC afgegeven BNUC-S-certificaat of door de CAA UK zijn geaccepteerd omdat ze over voldoende kennis en ervaring beschikken om een licht onbemand luchtvaartuig te besturen;
- Cyberhawk Innovations beschikt over een door de CAA UK goedgekeurd operationeel handboek waarin de verantwoordelijkheden en procedures zijn vastgelegd;

Gelet op de artikelen 2.1, vierde lid, 3.21 en 5.5, derde lid, van de Wet luchtvaart;

BESLUIT:

Artikel 1

1. Aan Cyberhawk Innovations wordt ontheffing verleend van de verbodsbepalingen van de artikelen 3.8, eerste lid, en 3.19a, eerste lid, van de Wet luchtvaart en van de verbodsbepaling van artikel 1, eerste lid, onderdeel a, van de Regeling modelvliegen om beroepsmatig deel te nemen aan het luchtverkeer met een licht onbemand luchtvaartuig, type Falcon 8, zonder **nationaliteits- en inschrijvingskenmerk** en een licht onbemand luchtvaartuig, type Mavinci Sirius, zonder **nationaliteits- en inschrijvingskenmerk** en zonder dat het luchtvaartuig is voorzien van een geldig **bewijs van luchtwaardigheid** en **geluidscertificaat**.
2. Aan de navolgende medewerkers van Cyberhawk Innovations wordt ontheffing verleend van het verbod, genoemd in artikel 2.1, eerste lid, van de Wet luchtvaart, voor het beroepsmatig maken van (test)vluchten met de in het eerste lid genoemde lichte onbemande luchtvaartuigen, zonder in het bezit te zijn van een geldig **bewijs van bevoegdheid**:
 - a. de heer B. Irving;
 - b. de heer M. Sickling;
 - c. de heer M. Cipriani;
 - d. de heer C. Darling;
 - e. de heer M. Connolly;
 - f. de heer P. McCulloch;
 - g. de heer D. Rose;
 - h. de heer S. Rhodes;
 - i. de heer H. Yatim.
3. Cyberhawk Innovations fungeert bij de voorbereiding en uitvoering van de vluchten als exploitant van de in het eerste lid genoemde lichte onbemande luchtvaartuigen.

Artikel 2

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften en beperkingen verbonden:

- a. Cyberhawk Innovations beschikt over een geldige aerial work permit, afgegeven door de CAA UK;
- b. Cyberhawk Innovations mag vluchten met de in artikel 1, eerste lid, genoemde lichte onbemande luchtvaartuigen uitvoeren op locaties in Nederland, tot een maximale hoogte van 120 meter (400 voet) boven de grond of het water;
- c. de vluchten vinden plaats binnen de daglichtperiode zoals gepubliceerd in het AIP Netherlands GEN 2.7;
- d. de vluchten vinden plaats binnen de geldigheidsperiode van deze beschikking;
- e. de vluchten worden uitgevoerd in:
 - 1°. klasse G luchtruim bij een vliegzicht van ten minste 1,5 kilometer en vrij van bewolking;
 - 2°. klasse C luchtruim bij een vliegzicht van ten minste 5 kilometer en ten minste 300 meter verticale afstand van bewolking, mits een klaring of toestemming is verkregen van de plaatselijke luchtverkeersleidingsdienst en voorafgaand de in onderdeel I, ten 1°, voorgeschreven procedure is gevolgd;
 - 3°. klasse D luchtruim bij een vliegzicht van ten minste 5 kilometer en ten minste 300 meter verticale afstand van bewolking, mits een klaring of toestemming is verkregen van de plaatselijke luchtverkeersleidingsdienst;
- f. de vluchten mogen niet plaatsvinden boven mensenmenigten, constructies, bewoonde gebouwen, vaartuigen of voertuigen;
- g. de horizontale afstand tussen het onbemande luchtvaartuig en mensen, constructies, gebouwen, vaartuigen en voertuigen, bedraagt ten minste 150 meter;
- h. constructies en gebouwen die onder zeggenschap vallen van de operator mogen binnen 150 meter worden benaderd onder voorwaarde dat het onbemande luchtvaartuig op minstens 150 meter van vaartuigen, voertuigen en mensen blijft;
- i. het lichte onbemande luchtvaartuig blijft binnen het gezichtsveld/Visual Line of Sight (hierna te noemen: VLOS) van de piloot;
VLOS wil in ieder geval zeggen dat de afstand van het luchtvaartuig tot de piloot, die het externe besturingsstation bedient, of de gekwalificeerde waarnemer maximaal 500 meter en de vlieghoogte maximaal 120 meter boven het aardoppervlak (400 ft AGL) bedraagt;
- j. Cyberhawk Innovations voert de vluchten uit volgens een door de CAA UK goedgekeurd operationeel handboek;
- k. Cyberhawk Innovations maakt voor iedere vlucht:
 - 1°. een operationeel plan;
 - 2°. een risicoanalyse;
- l. Cyberhawk Innovations coördineert de vluchten in:
 - 1°. civiel beheerde CTR's conform de door LVNL via de operationele helpdesk gepubliceerde procedures;
 - 2°. militair beheerde CTR's vooraf met de luchtverkeersleidingsdienst van de desbetreffende militaire luchthaven;
Cyberhawk Innovations voert een vlucht in een CTR pas uit nadat toestemming is verkregen van de desbetreffende luchtverkeersleidingsdienst;
- m. Cyberhawk Innovations coördineert vluchten in militaire laagvlieggebieden of in de nabijheid van militaire laagvliegroutes met:
 - 1°. het Operatie- en Coördinatiecentrum (OCC) van het Defensie Helikopter Commando voor laagvlieggebieden met de aanduiding 'GLV' (e-mail: p56503@mindef.nl, tel.: 0161 296770);
 - 2°. de Koninklijke Militaire School Luchtmacht van de vliegbasis Woensdrecht voor de militaire laagvliegroute VO en het laagvlieggebied Zuid-Hollandse eilanden (e-mail: kmsl.ops.emvo@mindef.nl);
 - 3°. het Defensie Helikopter Commando (DHC), Bureau Operaties De Kooy (tel.: 0223-658553) voor het militaire laagvlieggebied Wieringermeerpolder;
en voert deze vluchten pas uit nadat toestemming van de desbetreffende instantie is verkregen;
- n. Cyberhawk Innovations zorgt ervoor dat de piloot altijd direct de koers en hoogte van het luchtvaartuig kan wijzigen, ook als bij normale vluchtuitvoering geen sprake is van manuele besturing van het onbemande luchtvaartuig;
- o. Cyberhawk Innovations wijst voor de desbetreffende vlucht een gezagvoerder aan onder wiens verantwoordelijkheid de vlucht wordt uitgevoerd; vóór de vlucht neemt de gezagvoerder kennis van alle gegevens en inlichtingen die voor de uitvoering van de vlucht van belang kunnen zijn;¹
- p. Cyberhawk Innovations wijst naast de gezagvoerder en/of piloot² voor de desbetreffende vlucht

¹ Zoals weersomstandigheden en -verwachtingen, ter plaatse geldende luchtverkeersregels (o.a. zichtbaar via de VFR-luchtvaartkaart Nederland en de luchtvaartgids www.ais-netherlands.nl) en eventuele bijzondere omstandigheden, bekendgemaakt in berichten aan luchtveranderenden (NOTAMS).

² De gezagvoerder is degene die eindverantwoordelijk is voor de vluchtuitvoering.

een waarnemer aan; het is de taak van de waarnemer om de gezagvoerder te voorzien van informatie over de omgeving en de daarmee samenhangende botsingsrisico's en zo nodig daaromtrent instructies te geven;

- q. verzekering
 - 1°. Cyberhawk Innovations is verzekerd voor aansprakelijkheid bij ongevallen al dan niet resulterend in schade of letsel ten aanzien van derden;
 - 2°. Cyberhawk Innovations voldoet ten minste aan de verzekeringseisen zoals deze zijn vastgelegd in Verordening (EG) nr. 785/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004, betreffende de verzekeringseisen voor luchtvervoerders en exploitanten van luchtvaartuigen;
- r. Cyberhawk Innovations stelt voor iedere vlucht ten minste één veilige positie voor het onbemande luchtvaartuig vast voor die gevallen waarbij de communicatie tussen het onbemande luchtvaartuig en het externe besturingsstation wordt verbroken;
- s. Cyberhawk Innovations stelt voor iedere vlucht een plan vast waaruit in ieder geval volgt dat de risico's worden gemitigeerd van een mogelijke botsing met overig luchtverkeer dan wel mensenmenigten en gebouwen op de grond;
- t. voorvalmeldingen
 - 1°. Cyberhawk Innovations meldt voorvallen en ernstige *incidenten* binnen 72 uur aan het Analyse Bureau Luchtvaartvoorvallen van de Inspectie Leefomgeving en Transport ingevolge de Regeling melding voorvallen in de burgerluchtvaart; zie www.ilent.nl onder 'luchtvaartvoorval melden' en www.ais-netherlands.nl voor AIC-B 02/10;
 - 2°. ongevallen (= met gewonde(n) of dode(n)) moeten (na de hulpverleningsoproep) direct worden gemeld aan:
 - a) de OVV (tel.: 0800 MELDOVV of 0800 6353 688); en
 - b) de crisiscoördinator van ILT (tel.: 070 456 3434);
 - 3°. incidenten worden binnen Cyberhawk Innovations geadmistreerd en beoordeeld en het management bekijkt of deze moeten leiden tot verbeteringen van de bedrijfsvoering, in ieder geval wanneer de incidenten betrekking hebben op de vluchtuitvoering;
- u. Cyberhawk Innovations draagt ervoor zorg dat iedere geplande vluchtuitvoering op een terrein aangewezen voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik wordt gemeld bij de Inspectie via een e-mail aan meldingtug@ilent.nl; ingevolge artikel 35, derde lid, van de Regeling veilig gebruik luchthavens en andere terreinen meldt de houder van de ontheffing ten minste 24 uur vóór de dag waarop het terrein zal worden gebruikt, dit voornemen schriftelijk of per e-mail aan de minister en de burgemeester van de gemeente waarin het desbetreffende terrein ligt; de melding aan de minister kan worden gedaan middels de melding aan de inspectie;
- v. Cyberhawk Innovations draagt ervoor zorg dat iedere vlucht die onder deze beschikking valt ten minste 24 uur van te voren per e-mail wordt gemeld aan aviation-approvals@ilent.nl o.v.v. 'Evaluatie beschikking Cyberhawk Innovations ILT-2014/27123 en locatie van de vlucht';
- w. het is de verantwoordelijkheid van Cyberhawk Innovations dat voldoende voor de vluchtuitvoering met dit luchtvaartuig opgeleid, gekwalificeerd en vakkundig personeel wordt ingezet bij de vluchtuitvoering van het lichte onbemande luchtvaartuig;
- x. personeel dat gemoeid is met de vluchtvoorbereiding of -uitvoering van het lichte onbemande luchtvaartuig werkt niet met het systeem indien er sprake is van een omstandigheid waarbij vermoeidheid of een gevoel van niet fit zijn een gevaar voor de luchtwaardigheid of de vlucht zou kunnen opleveren;
- y. Cyberhawk Innovations initieert uiterlijk 5 dagen vóór de vlucht plaatsvindt de publicatie van een NOTAM waarin de UAS-activiteit bekend wordt gemaakt, voor:
 - 1°. vluchten die plaatsvinden onder of in civiel gecontroleerd luchtruim bij de Operationele Helpdesk LVNL (tel.: 020 406 2201);
 - 2°. vluchten die plaatsvinden onder of in militair gecontroleerd luchtruim bij het AOCS NM (tel.: 0577 45 8327);
- z. Cyberhawk Innovations zorgt ervoor dat de bestuurder(s) beschikt (beschikken) over voldoende recente ervaring; in de voorgaande 90 dagen ten minste 3 starts, naderingen en landingen; minder recente ervaring wordt ondervangen met een opfriscursus en een proeve van bekwaamheid;
- aa. om in aanmerking te komen voor verlenging van de geldigheidsduur van de ontheffing:
 - 1°. moeten de onbemande luchtvaartuigen worden gebruikt en onderhouden volgens de aanwijzingen van de fabrikant(en);
 - 2°. moet iedere vlieger ten minste twee uur als gezagvoerder van het onbemande luchtvaartuig hebben gefunctioneerd, waarbij ten minste 12 vluchten zijn uitgevoerd;
 - 3°. moet Cyberhawk Innovations een adequaat trainingsprogramma voor een opfriscursus en proeve van bekwaamheid hebben en gebruiken voor bestuurders van lichte onbemande luchtvaartuigen die niet meer aan de in onderdeel z bedoelde ervaringseis voldoen;
 - 4°. moet zijn gewerkt in overeenstemming met deze beschikking en de van toepassing zijnde regels uit of gebaseerd op de Wet luchtvaart.

Artikel 3

Het handelen in strijd met deze beschikking is een strafbaar feit.

Artikel 4

Deze beschikking treedt in werking op 7 mei 2014 en vervalt op 1 mei 2015.

*DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,
namens deze,
DE SENIOR INSPECTEUR ILT/VERGUNNINGEN,
A. Schurink-v.d. Klugt*

Bezwaarclausule

Indien u het niet eens bent met deze beslissing kunt u hiertegen, op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht, binnen zes weken na datum waarop deze beslissing is verzonden schriftelijk bezwaar aantekenen.

Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten:

- de naam en het adres van de indiener;
- de dagtekening;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- de gronden van het bezwaar.

Het bezwaarschrift kunt u richten aan:
Inspectie Leefomgeving en Transport
Postbus 16191
2500 BD Den Haag